

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu E. D.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w J.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

wyraża opinię, że zarzut protestu jest zasadny, ale pozostaje bez wpływu na wynik wyborów.

UZASADNIENIE

E. D. (dalej: wnosząca protest) pismem z dnia 16 lipca 2020 r. wniosła protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. z uwagi na pozbawienie jej prawa do głosowania w związku z brakiem pieczęci na karcie do głosowania.

W odpowiedzi na protest Prokurator Generalny, pismem z dnia 25 lipca 2020 r., wyraził pogląd, iż wniesiony protest jest zasadny, lecz nie mający wpływu na wynik wyborów.

W odpowiedzi na protest Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w J. wniósł o uwzględnienie protestu jako uzasadnionego, nie mającego jednak wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z normą art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), wskazana ustawa określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do treści art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Zgodnie z normami art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Wnoszący protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 321 § 3 k.wyb.). Nieprzedstawienie lub niewskazanie dowodów jest uchybieniem formalnym protestu wyborczego, które skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu (art. 322 k.wyb.).

Zważyć należy, że zgodnie z przepisem art. 52 § 2 k.wyb. wyborca otrzymuje od odwodowej komisji wyborczej kartę do głosowania właściwą dla przeprowadzenia wyborów, opatrzoną jej pieczęcią. Zgodnie zaś z przepisem art. 73 k.wyb. karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone

pieczęcią obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie są nieważne.

Zważyć ponadto należy, że obowiązkiem obwodowej komisji wyborczej przed otwarciem lokalu w dniu głosowania było m.in. ostemplowanie kart do głosowania – w miejscu na to przeznaczonym – swoją pieczęcią.

Zgodnie z pkt. 38 ppkt. 3 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., stanowiących załącznik do uchwały nr 183/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 czerwca 2020 r., w celu uniknięcia wydania wyborcy karty nieważnej, zaleca się ostemplowanie wszystkich kart do głosowania przed otwarciem lokalu, tj. przed godziną 7⁰⁰. W razie niemożności wykonania tej czynności przez rozpoczęciem głosowania, należy kontynuować stemplowanie kart bezpośrednio po godzinie 7⁰⁰, pamiętając, że należy wydać ostemplowane karty przybyłym w tym czasie wyborcom.

W trakcie głosowania do obowiązków obwodowej komisji wyborczej należało również sprawdzenie przed wydaniem wyborcy karty do głosowania, czy jest ona opatrzona odciskiem pieczęci obwodowej komisji wyborczej.

Podniesiony przez wnoszącą protest znajduje swoje potwierdzenie w protokole wyników głosowania w obwodzie, zgodnie z którym z urny wyjęto kartę nieopatrzoną pieczęcią obwodowej komisji wyborczej.

Jednocześnie wnosząca protest, formułując zarzut zgodnie z którym: „problem związany z brakiem pieczęci na kartach do głosowania, nie miał charakteru incydentalnego, lecz występował często i na dużo szerszą skalę”, nie został przez nią uprawdopodobniony. Przeciwnie, analiza protokołu wyników głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonego w dniu 12 lipca 2020 r. Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w P., prowadzi do wniosku, że tylko jedna karta do głosowania była nieważna (pkt 10), zaś przyczyną nieważności był „brak pieczęci obwodowej komisji wyborczej na karcie do głosowania” (pkt 17). Zgodnie zaś z treścią protokołu zbiorczych wyników głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonego

w dniu 12 lipca 2020 r. Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w J., sporządzonym na podstawie protokołów głosowania otrzymanych od wszystkich 439 obwodowych komisji wyborczych na obszarze należącym do jej właściwości, Okręgowa Komisja Wyborcza nr [...] w J. ustaliła liczbę kart wyjętych z urny na 278 610 – z tego liczba kart ważnych: 278 593, liczba kart nieważnych: 17. Konsekwentnie, z uwagi na fakt, iż różnica w liczbie głosów oddanych na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wynosiła 422 385 głosów, uznać należy, że wskazane naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na wynik wyborów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb., w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, orzekł jak w sentencji postanowienia.